

Проблемою даного підприємства є використання органічних добрив, оскільки агрохолдинг не займається розвитком тваринництва і тільки частково може покрити потребу, що і спричинятиме проблему де гуміфікації ґрунтів.

Перспектива розвитку вбачається у розширенні, а також розвитку тваринництва, на сьогоднішній день розроблено проект будівництва ферми в с. Великий Говилів.

Підсумовуючи наведені дані можна сформувавши загальний висновок: вплив досліджуваного насіннєвого пункту на компоненти довкілля є екологічно допустимим, підприємством вжито достатніх заходів для збереження і мінімізації негативного впливу на навколишнє середовище.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Клименко Л.П. Техноекология: Посібник для ВНЗ. – Сімферополь: Таврія. 2000. – 542с.
2. Фондові матеріали «Агрохолдингу Мрія»
3. mriya.net

Вербіцька Н.

Науковий керівник – доц. Таранова Н. Б.

ОСОБЛИВОСТІ КЛІМАТУ УКРАЇНИ

Вступ. Клімат будь-якої території є важливим природним ресурсом, причому практично невичерпним, але кожен з основних його параметрів характеризується деякою мінливістю. Нині спостерігається своєрідний парадокс – внаслідок науково-технічного прогресу технічне і енергетичне озброєння людини зростає, але її залежність від погоди і клімату не зменшується, а, навпаки, різко зростає. Кліматичні умови впливають на рельєф, поверхневі і підземні води, розвиток рослинності, поведінку тварин, від них значною мірою залежать умови проживання, господарська діяльність і відпочинок людей. У зв'язку з цим є необхідність вивчати особливості клімату, погодних умов, передбачати їх зміни та оцінювати роль у формуванні стану довкілля. В наш час вчені особливу увагу звертають на особливості вивчення клімату України. Складаються кліматичні карти в яких подаються графіки і схеми, що чітко відображають саме цю проблему. Наша робота спрямована на те, щоб посприяти кращому розв'язанню питань про особливості клімату України. Спираючись на дослідження вчених і їх наукову діяльність ми вирішили взяти собі за мету дослідження особливостей клімату України. Завдання: розкрити особливості клімату, як природного явища; з'ясувати межі дослідження клімату України; дослідити сучасний клімат; дати характеристику окремим регіонам даної країни; проаналізувати і глибше дослідити пори року.

Дослідження клімату України мають давні традиції що сформувались ще в минулому столітті під впливом робіт радянських вчених К.С.Веселковського, А.І.Воейкова, П.І.Броунова, А.В.Колосовського і інших. Були зроблені спеціальні дослідження різних характеристик клімату і небезпечних погодних явищ окремих районів і в цілому всієї території України. Їх результати викладені в багато численних атласах, монографіях і статтях. Так, в 1960-70-ті роки опубліковані монографії «Клімат України в прошлом настоящем и будущем», «Микроклиматология», «Тепловий баланс України і Молдавії», «Небезпечні явища погоди на Україні», «Небезпечні гідрометеорологічні явища в Українських Карпатах», «Клімат і небезпечні гідрометеорологічні явища в Криму». Українські вчені О.М.Маринич і П.Г.Шищенко поділили Україну на такі райони: Захід, Схід, Північ, Південь і Центр. Їх виділяють за подібністю і однорідністю кліматичних умов і природними умовами [2, 100].

Україна має сприятливі кліматичні умови для життя і трудової діяльності людини. Її територія розміщена переважно в помірному поясі, лише Південний берег Криму на крайньому півдні знаходиться у межах субтропічного поясу. У межах території України добре простежується кліматична зональність, а також спостерігаються помітні зміни клімату із заходу на схід – зростає його континентальність. Територіальне розмаїття кліматичних умов посилюється циркуляцією повітряних мас, наявністю гір. Клімат України має перехідний характер між м'яким кліматом Західної Європи і континентальним кліматом Східної Європи. Основні особливості клімату України спричинені відносно південним розміщенням країни і

особливостями циркуляції атмосфери, пов'язаними з впливом Атлантичного океану, Середземного моря і материка.

Першим важливим кліматотворним чинником є рівнинні простори території України, які дають можливість повітряним масам вільно пересуватися в різних напрямках. Арктичні вторгнення досягають південних границь. Карпати і Кримські гори, а також Чорне і Азовське моря вносять помітні зміни лише в клімат прилеглих районів. Крім того сама територія України, знаходиться серед відкритої поверхні суші, нагрівається літом і охолоджується зимою.

Притік тепла від сонця, який в основному залежить від географічної широти і збільшується з півночі на південь, а також тривалості дня. Взимку (22 грудня) опівдні на півночі висота Сонця становить 15° , на півдні – 23° , влітку (22 червня) – відповідно 60° і 68° . Сумарна сонячна радіація зростає з північного заходу (до 4190 МДж/м^2) на південний схід (близько 5200 МДж/м^2). А також показник альbedo на північному заході вищий (близько 25%), ніж на південному сході та півдні (16-18%).

Другим дуже важливим чинником є атмосферна циркуляція. На широтах України переважає західний потік, що супроводжується приходом атлантичного повітря. Інколи на територію країни проникає повітря з Азіатського континенту, із північних широт, Середземного моря. В результаті атмосферної циркуляції в Україну протягом року надходять циклони з атлантичного океану. Місцеві циклони формуються переважно в південно-західній частині країни (близько 17 щорічно). Антициклони надходять взимку з центральних районів Євразії, влітку – з району Азорських островів в Атлантичному океані. Над територією України щорічно проходить близько 45 циклонів і 35 антициклонів.

Третім важливим кліматотворним чинником є висота місцевості і експозиція схилів в районах Карпат і Кримських гір, що сприяють змінам кліматичних елементів; із збільшенням висоти атмосферний тиск і температура понижуються, кількість опадів збільшується, період із сніговим покривом стає довшим, швидкість вітру зростає. Менший вплив на кліматичні умови має Волино-Подільське плато і Донецький кряж [1; 5].

Чорне і Азовське моря також помітно впливають на клімат України. В прибережних районах спостерігається збільшення вологості повітря і зменшення добового ходу температури повітря.

На Україні виділяють декілька типів клімату. За площею на першому місці стоїть клімат, помірний у відношенні температурного режиму і режиму зволоження. Цей тип клімату має назву лісового атлантично-континентального. Він в цілому займає територію Полісся і Лісостепу [2; 117].

Клімат України помірно континентальний, на Південному березі Криму – субтропічний середземноморський. В Українських Карпатах і Кримських горах спостерігаються зниження температур повітря по вертикалі знизу вгору, збільшена кількість опадів порівняно з сусідніми рівнинними територіями. Для країни в цілому характерне збільшення континентальності клімату із заходу на схід. Середньорічна кількість годин сонячного сяння зростає в Україні з північного заходу на південний схід і південь з 1700 до 2400. Мінімальна тривалість – у Поліссі (1700-1800 год. на рік), максимальна – на південних схилах Кримських гір (понад 2400 год.). Сумарна сонячна радіація становить на півночі країни 3500-4000, в південних районах – 4600-5200 МДж/м^2 на рік [3; 45].

За допомогою досліджень ми дослідили, що територія України знаходиться серед обширної поверхні суші, нагрівається літом і охолоджується зимою, що є важливим кліматотвірним фактором. Відмінною ознакою клімату є континентальність, яка зростає з заходу на схід. Вона проявляється в загальному збільшенні задушливості, яка визначається не тільки зменшенням опадів з північного заходу на південний схід, але й швидким зростанням температури під час вегетаційного періоду.

Було встановлено, що в межах України чітко виділяються чотири пори року, які плавно переходять одна в одну. Виділено: зиму – холодна пора року з низькою температурою і снігом; літо – з високою температурою та два вегетаційні періоди осінь і весну.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Клімат України. Под. ред. д-ра геогр. наук Г.Ф. Прихотько. Л., Гидрометеоролог. издат., 1967 – 413 с.
2. Маринич О.М., Шищенко П.Г. Фізична географія Української РСР. – К.: Вища школа, 1982 – 208с.
3. Природа Украинской ССР. Клімат./ Бабиченко В.Н., Барабаш М.Б., Логвинов К.Т., и др./ – К.: Наукова думка, 1984 – 232с.